

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

18. september 2019*

»Præjudiciel forelæggelse – forordning (EU) nr. 1215/2012 – retternes kompetence på det civil- og handelsretlige område – anvendelsesområde – artikel 1, stk. 2, litra b) – konkurs, akkord og andre lignende ordninger – ikke omfattet – søgsmål om anerkendelse af en fordring med henblik på registrering af denne i forbindelse med en insolvensbehandling – anvendelse af forordning (EF) nr. 1346/2000 – artikel 41 – oplysninger ved anmeldelse af fordringer – hovedinsolvensbehandling og sekundær insolvensbehandling – litispændens og indbyrdes sammenhængende krav – analog anvendelse af artikel 29, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012 – ikke tilladt«

I sag C-47/18,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Oberlandesgericht Wien (øverste regionale domstol i Wien, Østrig) ved afgørelse af 17. januar 2018, indgået til Domstolen den 26. januar 2018, i sagen

Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad

mod

Stephan Riel som kurator for Alpine Bau GmbH,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J.-C. Bonichot, Domstolens vicepræsident, R. Silva de Lapuerta (refererende dommer), og dommerne C. Toader, A. Rosas og M. Safjan,

generaladvokat: Y. Bot,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad ved Rechtsanwalt A. Freytag,
- Stephan Riel som kurator for Alpine Bau GmbH ved Rechtsanwalt S. Riel,
- den spanske regering ved M. Sampol Pucurull, som befuldmægtiget,

* Processprog: tysk.

- den polske regering ved B. Majczyna, som befuldmægtiget,
 - Europa-Kommissionen ved M. Heller og M. Wilderspin, som befuldmægtigede,
 - den schweiziske regering ved M. Schöll, som befuldmægtiget,
- og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 4. april 2019, afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 1, stk. 2, litra b), og artikel 29, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT 2012, L 351, s. 1) og af artikel 41 i Rådets forordning (EF) nr. 1346/2000 af 29. maj 2000 om insolvensbehandling (EFT 2000, L 160, s. 1).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet under en sag mellem på den ene side Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad (statskassen i Polen – den nationale direktør for hovedveje og motorveje) og på den anden side Stephan Riel, som er kurator under den hovedinsolvensbehandling, der er indledt mod Alpine Bau GmbH i Østrig, angående et søgsmål om anerkendelse af en fordring.

Retsforskrifter

EU-retten

Forordning nr. 1215/2012

- 3 Artikel 1 i forordning nr. 1215/2012 bestemmer:
 - »1. Denne forordning finder anvendelse på det civil- og handelsretlige område, uanset rettens art. Den omfatter i særdeleshed ikke spørgsmål vedrørende skat, told eller administrative anliggender eller statens ansvar for handlinger og undladelser under udøvelse af statsmagt (acta jure imperii).
 - 2. Denne forordning finder ikke anvendelse på:
 - [...]
 - b) konkurs, akkord, og andre lignende ordninger
 - [...]«
- 4 Forordningens artikel 29 bestemmer:
 - »1. Såfremt krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige medlemsstater, udsætter enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, på embeds vegne sagen, indtil denne rets kompetence er fastslået, jf. dog artikel 31, stk. 2.

2. I de i stk. 1 omhandlede sager på begæring fra en ret, for hvilken tvisten er indbragt, giver enhver anden ret, for hvilken tvisten er indbragt, uden ophold førstnævnte ret meddelelse om, hvornår tvisten blev indbragt for den i overensstemmelse med artikel 32.

3. Når det er fastslået, at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, er kompetent, erklærer enhver anden ret sig inkompetent til fordel for den første.«

5 Nævnte forordnings artikel 30 har følgende ordlyd:

»1. Såfremt sager vedrørende krav, som er indbyrdes sammenhængende, verserer for retter i forskellige medlemsstater, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, udsætte sagen.

2. Når sagen for den ret, hvor sagen først blev anlagt, verserer i første instans, kan enhver anden ret ligeledes efter anmodning fra en af parterne erklære sig inkompetent, forudsat at den ret, hvor sagen først blev anlagt, har kompetence til at påkende det pågældende krav, og dens lovgivning tillader forening heraf.

3. Ved indbyrdes sammenhængende krav forstås i denne artikel krav, der er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidig for at undgå uforenelige afgørelser i tilfælde af, at kravene blev påkendt hver for sig.«

Forordning nr. 1346/2000

6 Følgende fremgår af 2., 6., 8., 12., 18., 19. og 21. betragtning til forordning nr. 1346/2000 er affattet således:

»(2) Det er en forudsætning for et velfungerende indre marked, at grænseoverskridende insolvensbehandlinger kan afvikles rationelt og effektivt. Vedtagelsen af denne forordning er nødvendig for at virkeliggøre dette mål [...]

[...]

(6) I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet bør denne forordning begrænses til bestemmelser om kompetence til indledning af insolvensbehandlinger og afgørelser, som følger direkte af insolvensbehandlingen, og som træffes i nær forbindelse hermed. Endvidere bør denne forordning indeholde bestemmelser om anerkendelse af sådanne afgørelser og om den lovgivning, der finder anvendelse, og disse bestemmelser bør ligeledes være i overensstemmelse med ovennævnte princip.

[...]

(8) For at virkeliggøre målet at forbedre effektiviteten af insolvensbehandlinger med grænseoverskridende virkninger er det nødvendigt og hensigtsmæssigt, at bestemmelserne om retternes kompetence, om anerkendelse og om den lovgivning, der finder anvendelse på dette område, fastlægges i en fællesskabsretsakt, som er bindende og gælder umiddelbart i medlemsstaterne.

[...]

(12) Ved denne forordning bliver det muligt at indlede hovedinsolvensbehandlingen i den medlemsstat, hvor centret for skyldnerens hovedinteresser befinder sig. En sådan hovedinsolvensbehandling har universel gyldighed og omfatter alle skyldnerens aktiver. For at beskytte de mange forskellige interesser gør denne forordning det muligt at indlede en sekundær

insolvensbehandling, som afvikles parallelt med hovedinsolvensbehandlingen. Den sekundære insolvensbehandling kan indledes i den medlemsstat, hvor skyldneren har et forretningssted. Den sekundære insolvensbehandling har kun virkning for de aktiver, som befinder sig på den pågældende medlemsstats område. Ufravigelige regler om samordning med hovedinsolvensbehandlingen sikrer den nødvendige ensartethed i Fællesskabet.

[...]

- (18) Denne forordning begrænser ikke kredsen af personer med ret til at indgive begæring om indledning af insolvensbehandling i den medlemsstat, hvor skyldneren har et forretningssted, når først hovedinsolvensbehandlingen er indledt. Kurator for hovedinsolvensbehandlingen eller enhver anden, som har kompetence hertil efter lovgivningen i den pågældende medlemsstat, kan indgive begæring om indledning af en sekundær insolvensbehandling.
- (19) Sekundære insolvensbehandlinger kan tjene forskellige formål ud over at beskytte lokale interesser. Der kan være tilfælde, hvor skyldnerens bo er for kompliceret til at blive administreret under ét, eller hvor forskellene i de berørte retssystemer er så store, at der kan opstå vanskeligheder i forbindelse med udvidelsen af virkningerne efter lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen er indledt, til de øvrige medlemsstater, hvor aktiverne befinder sig. Kurator for hovedinsolvensbehandlingen kan derfor indgive begæring om indledning af sekundære insolvensbehandlinger, når en effektiv forvaltning af boet gør det påkrævet.

[...]

- (21) Enhver kreditor med sædvanligt opholdssted, med bopæl eller med hjemsted i Fællesskabet bør have ret til at anmelde sine fordringer i skyldners bo under enhver insolvensbehandling, der er indledt i Fællesskabet. [...]«

7 Denne forordnings artikel 3 er affattet som følger:

»1. Retterne i den medlemsstat, på hvis område centret for skyldnerens hovedinteresser befinder sig, har kompetence til at indlede insolvensbehandling. For selskabers og juridiske personers vedkommende anses det vedtægtsmæssige hjemsted for at være centret for skyldnerens hovedinteresser, medmindre andet godtgøres.

2. Befinder centret for skyldnerens hovedinteresser sig på en medlemsstats område, har retterne i en anden medlemsstat kun kompetence til at indlede insolvensbehandling mod denne skyldner, hvis han har et forretningssted på denne anden medlemsstats område. Denne insolvensbehandling kan kun omfatte den del af skyldnerens aktiver, som befinder sig på sidstnævnte medlemsstats område.

3. Er der indledt insolvensbehandling i henhold til stk. 1, bliver en insolvensbehandling, som senere indledes i henhold til stk. 2, en sekundær insolvensbehandling. Denne insolvensbehandling skal være en likvidation.

[...]«

8 Nævnte forordnings artikel 4 fastsætter:

»1. Medmindre andet er fastsat i denne forordning, er det konkurslovgivningen i den medlemsstat, på hvis område insolvensbehandlingen indledes, der gælder for insolvensbehandlingen og dens virkninger.

2. Lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen indledes, er bestemmende for betingelserne for insolvensbehandlings indledning og afslutning samt for dens forløb. Lovgivningen bestemmer navnlig:

[...]

h) reglerne for anmeldelse, prøvelse og anerkendelse af fordringer

[...]«

9 Samme forordnings artikel 27 har følgende ordlyd:

»Har en medlemsstats ret i henhold til artikel 3, stk. 1, indledt en insolvensbehandling, som er anerkendt i en anden medlemsstat (hovedinsolvensbehandling), kan der i denne anden medlemsstat, hvor en ret har kompetence i henhold til artikel 3, stk. 2, indledes en sekundær insolvensbehandling, uden at der i denne anden medlemsstat tages stilling til, om skyldneren er insolvent. [...] Insolvensbehandlingen kan kun vedrøre de af skyldnerens formuegenstande, som befinder sig på denne anden medlemsstats område.«

10 Artikel 31 i forordning nr. 1346/2000 bestemmer:

»1. Med forbehold af reglerne om begrænsninger i videregivelsen af oplysninger har kurator for hovedinsolvensbehandlingen og kuratorerne for de sekundære insolvensbehandlinger en gensidig oplysningspligt. De skal straks give hinanden oplysninger om alle forhold, som kan være nyttige for den anden insolvensbehandling, navnlig om, hvor langt man er nået med anmeldelsen og prøvelsen af fordringerne, og om foranstaltninger, der sigter mod at afslutte insolvensbehandlingen.

2. Med forbehold af de bestemmelser, der gælder for hver enkelt insolvensbehandling, har kurator for hovedinsolvensbehandlingen og kuratorerne for de sekundære insolvensbehandlinger pligt til at samarbejde.

[...]«

11 Forordningens artikel 39 bestemmer:

»Kreditorer, som har deres sædvanlige opholdssted, deres bopæl eller deres hjemsted i en anden medlemsstat end den, hvor insolvensbehandlingen er indledt, herunder medlemsstaternes skattemyndigheder og socialsikringsorganer, har ret til at anmelde deres fordringer skriftligt i forbindelse med insolvensbehandlingen.«

12 Nævnte forordnings artikel 40 er sålydende:

»1. Så snart der indledes insolvensbehandling i en medlemsstat, underretter retten i denne medlemsstat eller den af retten udpegede kurator straks alle kendte kreditorer, som har deres sædvanlige opholdssted, deres bopæl eller deres hjemsted i de øvrige medlemsstater.

2. Denne underretning, som foretages ved fremsendelse af en meddelelse til hver enkelt kreditor, skal bl.a. indeholde oplysninger om de frister, der skal overholdes, sanktionerne i tilknytning til disse frister, det organ eller den myndighed, der har beføjelse til at modtage anmeldelse af fordringer, og de øvrige foranstaltninger. Det skal ligeledes fremgå af denne meddelelse, om kreditorer med privilegerede krav eller tinglig sikkerhed behøver at anmelde deres fordring.«

13 Samme forordnings artikel 41 fastsætter:

»Kreditorerne sender kopi af eventuel dokumentation og anfører fordringens art, hvornår den er opstået og dens størrelse, samt hvorvidt de påberåber sig, at der er tale om en privilegeret fordring, en tinglig sikkerhed eller et ejendomsforbehold, og hvilke formuegenstande den pågældende sikkerhed omfatter.«

14 Artikel 42 i forordning nr. 1346/2000 har følgende ordlyd:

»1. Underretningen i henhold til artikel 40 finder sted på det officielle sprog eller et af de officielle sprog i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen er indledt. Til dette formål benyttes en formular med overskriften »Opfordring til anmeldelse af fordringer. Vær opmærksom på fristerne« på alle Den Europæiske Unions institutioners officielle sprog.

2. Kreditorer, som har deres sædvanlige opholdssted, deres bopæl eller deres hjemsted i en anden medlemsstat end den, hvor insolvensbehandlingen er indledt, kan anmelde deres fordringer på det officielle sprog eller et af de officielle sprog i denne medlemsstat. I så fald skal anmeldelsen dog være forsynet med overskriften »Anmeldelse af fordring« på det officielle sprog eller et af de officielle sprog i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen er indledt. Desuden kan der kræves en oversættelse til det officielle sprog eller et af de officielle sprog i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen er indledt.«

Østrigsk ret

15 Følgende fastsættes i § 102 i Insolvenzordnung (lov om insolvensbehandling) i den affattelse, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen (herefter »IO«):

»Kreditorerne skal gøre deres fordringer gældende under insolvensbehandlingen i overensstemmelse med nedenstående bestemmelser, selv om fordringerne er genstand for en tvist.«

16 IO's § 103, stk. 1, bestemmer:

»Fordringens størrelse og de faktiske omstændigheder, som den er baseret på, samt den krævede plads i konkursordenen skal fremgå af anmeldelsen; det skal ligeledes præciseres, hvilke beviser der kan fremlægges til støtte for den hævdede fordring.«

17 IO's § 110, stk. 1, har følgende ordlyd:

»Kreditorer med fordringer, hvis nøjagtighed eller plads i konkursordenen forbliver omtvistet, kan anlægge søgsmål om anerkendelse af fordringerne, såfremt der er adgang til at anlægge sag ved domstolene, ved at rette søgsmålet mod alle de parter, der bestrider fordringerne [...]. Kravene i forbindelse med dette søgsmål kan kun baseres på den begrundelse, der blev givet i forbindelse med anmeldelsen og under skiftesamlingen, og de kan ikke vedrøre et højere beløb end det, der blev angivet ved denne lejlighed.«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

18 Sagsøgeren i hovedsagen, der er ansvarlig for den statslige vejforvaltning i Polen, indgik efter en offentlig udbudsprocedure kontrakt med Alpine Bau om udførelse af flere vejprojekter i Polen. Kontrakterne om udførelsen af disse projekter indeholdt detaljerede bestemmelser om den erstatning, der skulle betales i tilfælde af forsinkelse.

- 19 Den 19. juni 2013 blev der indledt insolvensbehandling af Alpine Bau i Østrig, og Stephan Riel blev udpeget som kurator for selskabet.
- 20 Den 4. juli 2013 blev denne behandling ændret til en »konkursbehandling«. Dagen efter blev det i medfør af en afgørelse truffet af Handelsgericht Wien (handelsretten i Wien, Østrig) anført i registret over insolvensbehandlinger, at der var tale om en hovedinsolvensbehandling som omhandlet i forordning nr. 1346/2000.
- 21 Der blev indledt en sekundær insolvensbehandling mod Alpine Bau i Polen ved Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu (retten i første instans i Poznań-Stare Miasto, Polen).
- 22 Sagsøgeren i hovedsagen anmeldte den 16. august 2013 og den 22. juni 2016 fordringer i forbindelse med hovedinsolvensbehandlingen indledt i Østrig og den 16. maj 2014 og den 16. juni 2015 fordringer i forbindelse med den sekundære insolvensbehandling indledt i Polen.
- 23 Størstedelen af de således anmeldte fordringer blev bestridt af Stephan Riel, der er udpeget som kurator i forbindelse med hovedinsolvensbehandlingen i Østrig, og af den udpegede kurator i forbindelse med den sekundære insolvensbehandling i Polen.
- 24 Den 1. april 2015 anlagde sagsøgeren i hovedsagen i Polen et søgsmål om anerkendelse af en fordring på 309 663 865 polske zloty (PLN) (ca. 73 898 402 EUR).
- 25 Den 31. oktober 2016 anlagde sagsøgeren i hovedsagen ligeledes et søgsmål om anerkendelse af en fordring på 64 784 879,43 EUR ved Handelsgericht Wien (handelsretten i Wien), idet der blev nedlagt påstand om, at sagen i henhold til artikel 29 og 30 i forordning nr. 1215/2012 udsættes, indtil afgørelsen af de verserende sager i Polen vedrørende prøvelse af fordringerne havde fået retskraft.
- 26 Ved mellemdom af 25. juli 2017 forkastede denne ret sagen for så vidt angik et beløb på 265 132,81 EUR uden at tage stilling til begæringen om udsættelse.
- 27 Sagsøgeren i hovedsagen appellerede dommen til Oberlandesgericht Wien (den øverste regionale domstol i Wien) og gjorde herved navnlig gældende, at der var begået en procedurefejl, eftersom Handelsgericht Wien (handelsretten i Wien) i strid med artikel 29 i forordning nr. 1215/2012 havde nægtet at udsætte sagen.
- 28 Den forelæggende ret ønsker nærmere bestemt for det første oplyst, om det søgsmål om anerkendelse af en fordring, der er indbragt for den, er omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 1215/2012 eller anvendelsesområdet for forordning nr. 1346/2000.
- 29 For det andet ønsker den oplyst, om de i forordning nr. 1215/2012 fastsatte regler om litispændens finder anvendelse, eventuelt analogt, såfremt forordning nr. 1346/2000 finder anvendelse.
- 30 For det tredje har den rejst tvivl om rækkevidden af kravene i artikel 41 i forordning nr. 1346/2000 med hensyn til de oplysninger ved anmeldelse af fordringer, som kreditorer med hjemsted i en medlemsstat skal fremlægge.
- 31 På denne baggrund har Oberlandesgericht Wien (øverste regionale domstol i Wien) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal artikel 1, stk. 2, litra b), i [forordning nr. 1215/2012] fortolkes således, at et søgsmål, der angår prøvelse af en fordring (»Prüfungsklage«, herefter »prøvelsessøgsmål«), ifølge østrigsk ret vedrører konkurs som omhandlet i [denne bestemmelse] og derfor ikke er omfattet af forordningens materielle anvendelsesområde?

2) (Alene såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende):

Finder artikel 29, stk. 1, i [forordning nr. 1215/2012] analog anvendelse på et tilknyttet søgsmål, der er omfattet af anvendelsesområdet for [forordning nr. 1346/2000]?

3) (Alene såfremt det første spørgsmål [besvares] benægtende, og det andet spørgsmål [...] besvares bekræftende):

Skal artikel 29, stk. 1, i [forordning nr. 1215/2012] fortolkes således, at der er tale om et krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, såfremt en fordringshaver – sagsøgeren – har anmeldt en (i det væsentlige) identisk fordring såvel under den østrigske hovedinsolvensbehandling som under den sekundære insolvensbehandling i Polen, hvilken (for den overvejende dels vedkommende) blev bestridt af kurator, og har anlagt sag, først i Polen mod den stedlige kurator under den sekundære insolvensbehandling og efterfølgende i Østrig mod kurator under hovedinsolvensbehandlingen – [Stephan Riel] – med påstand om anerkendelse af insolvensfordringer på et bestemt beløb?

4) Skal artikel 41 i [forordning nr. 1346/2000] fortolkes således, at kravet om, at der skal gives oplysning om »fordringens art, hvornår den er opstået og dens størrelse«, er opfyldt, såfremt en fordringshaver, der har hjemsted i en anden medlemsstat end den, hvor insolvensbehandlingen er indledt – sagsøgeren – i sin anmeldelse af fordringen under hovedinsolvensbehandlingen – som her –

a) nøjes med at beskrive fordringen ved angivelse af et konkret beløb, men uden oplysning om, hvornår den er opstået (f.eks. som »fordring fra underentreprenør JSV Slawomir Kubica for udførelse af vejarbejder«)

b) når tidspunktet for kravets opståen kan udledes af de fremlagte bilag (f.eks. på grundlag af den dato, der er anført på den fremlagte faktura), uanset at selve anmeldelsen ikke indeholder oplysning herom?

5) Skal artikel 41 i [forordning nr. 1346/2000] fortolkes således, at denne bestemmelse ikke er til hinder for anvendelsen af nationale bestemmelser, som er gunstigere for den anmeldende fordringshaver, der har hjemsted i en anden medlemsstat end den, hvor insolvensbehandlingen er indledt – bl.a. for så vidt angår kravet om oplysning om tidspunktet for fordringens opståen?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

32 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 1, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at et søgsmål om anerkendelse af en fordring med henblik på registrering af denne i forbindelse med en insolvensbehandling som den i hovedsagen omhandlede er udelukket fra denne forordnings anvendelsesområde.

33 I denne henseende bemærkes, at forordning nr. 1215/2012 og nr. 1346/2000 skal fortolkes på en sådan måde, at det undgås, at de retsregler, der er fastsat heri, overlapper hinanden, og at et juridisk tomrum undgås. De søgsmål, der i medfør af artikel 1, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1215/2012 er udelukket fra denne forordnings anvendelsesområde, for så vidt som de henhører under »konkurs, akkord og andre lignende ordninger«, er således omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 1346/2000. De søgsmål, der ikke falder ind under anvendelsesområdet for artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 1346/2000, er tilsvarende omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 1215/2012 (dom af 20.12.2017, Valach m.fl., C-649/16, EU:C:2017:986, præmis 24, og af 4.10.2018, Feniks, C-337/17, EU:C:2018:805, præmis 30).

- 34 Det følger heraf, at de respektive anvendelsesområder for disse to forordninger er klart afgrænset, og at et søgsmål, der følger direkte af insolvensbehandlingen og har snæver forbindelse hermed, ikke er omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 1215/2012, men af anvendelsesområdet for forordning nr. 1346/2000 (dom af 14.11.2018, Wiemer & Trachte, C-296/17, EU:C:2018:902, præmis 31).
- 35 I denne sammenhæng har Domstolen taget hensyn til den omstændighed, at de forskellige typer søgsmål, som den har skullet tage stilling til, var blevet anlagt i forbindelse med en insolvensbehandling. Domstolen har desuden hver gang navnlig lagt vægt på at fastlægge, om det pågældende søgsmål udsprang af lovgivningen om insolvensbehandling eller af andre regler (dom af 4.9.2014, Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13, EU:C:2014:2145, præmis 26, og af 4.12.2014, H, C-295/13, EU:C:2014:2410, præmis 18).
- 36 Nærmere bestemt er det afgørende kriterium, som Domstolen har udledt med henblik på at identificere, under hvilket område et søgsmål henhører, søgsmålets retsgrundlag. I henhold til denne fremgangsmåde skal det undersøges, om den rettighed eller forpligtelse, der ligger til grund for søgsmålet, udspringer af de almindelige civil- og handelsretlige regler eller af undtagelsesbestemmelser, der er særlige for insolvensbehandlinger (dom af 4.9.2014, Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13, EU:C:2014:2145, præmis 27, af 11.6.2015, Comité d'entreprise de Nortel Networks m.fl., C-649/13, EU:C:2015:384, præmis 28, af 9.11.2017, Tünkers France og Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, præmis 22, og af 20.12.2017, Valach m.fl., C-649/16, EU:C:2017:986, præmis 29).
- 37 I det foreliggende tilfælde bemærkes, at ud over den omstændighed, at søgsmål om anerkendelse af en fordring, som er fastsat i IO's § 110 og anlagt af sagsøgeren i hovedsagen, udgør et element under den østrigske lovgivning på området for insolvensbehandling, følger det af ordlyden af denne bestemmelse, at dette søgsmål kan anlægges i forbindelse med en insolvensbehandling af de kreditorer, der tager del i denne behandling, såfremt der med hensyn til de fordringer, der er anmeldt af disse kreditorer, gøres indsigelse mod fordringernes nøjagtighed eller plads i konkursordenen.
- 38 Henset til disse kendetegn synes det søgsmål om anerkendelse af en fordring, der er fastsat i IO's § 110, derfor direkte at følge af insolvensbehandlingen, at have snæver forbindelse hermed, og at udspringe af lovgivningen om insolvensbehandling.
- 39 Nævnte søgsmål henhører følgelig ikke under anvendelsesområdet for forordning nr. 1215/2012, men anvendelsesområdet for forordning nr. 1346/2000.
- 40 Under disse omstændigheder skal det første spørgsmål besvares med, at artikel 1, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at et søgsmål om anerkendelse af en fordring med henblik på registrering af denne i forbindelse med en insolvensbehandling som den i hovedsagen omhandlede er udelukket fra denne forordnings anvendelsesområde.

Det andet spørgsmål

- 41 Med det andet spørgsmål, der udelukkende er forelagt for det tilfælde, at det første spørgsmål besvares bekræftende, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 29, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at bestemmelsen finder analog anvendelse på et søgsmål som det i hovedsagen omhandlede, der er udelukket fra denne forordnings anvendelsesområde, men er omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 1346/2000.

- 42 Indledningsvis bemærkes, at artikel 29, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012, idet den fastsætter, at såfremt krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige medlemsstater, udsætter enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, på embeds vegne sagen, indtil denne rets kompetence er fastslået, tilsigter at undgå, at der træffes indbyrdes uforenelige retsafgørelser for så vidt angår disse krav.
- 43 Det bemærkes endvidere, at for så vidt som EU-lovgiver udtrykkeligt har udelukket visse områder fra anvendelsesområdet for forordning nr. 1215/2012, finder denne forordnings bestemmelser, herunder de bestemmelser, der er af rent processuel karakter, ikke analog anvendelse på disse områder.
- 44 En sådan analog anvendelse ville i øvrigt være i strid med ordningen i forordning nr. 1346/2000 og ville dermed bringe den effektive virkning af forordningens bestemmelser i fare, bl.a. fordi der i overensstemmelse med denne forordnings artikel 3 og 27, sammenholdt med 12., 18. og 19. betragtning hertil, kan indledes sekundære insolvensbehandlinger sideløbende med hovedinsolvensbehandlingen, hvilket ikke er tilladt i medfør af artikel 29, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012.
- 45 Som Europa-Kommissionen for så vidt angår ordningen i forordning nr. 1346/2000 har gjort gældende i sit skriftlige indlæg, gør denne forordnings artikel 31 det desuden muligt at undgå risikoen for indbyrdes uforenelige afgørelser, idet der heri fastsættes regler vedrørende oplysninger og samarbejde, såfremt der foreligger sideløbende insolvensbehandlinger.
- 46 Det andet spørgsmål skal følgelig besvares med, at artikel 29, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at bestemmelsen ikke finder anvendelse, heller ikke analogt, på et søgsmål som det i hovedsagen omhandlede, der er udelukket fra denne forordnings anvendelsesområde, men er omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 1346/2000.

Det tredje spørgsmål

- 47 Da det tredje spørgsmål alene er forelagt for det tilfælde, at det første spørgsmål besvares benægtende, eller for det tilfælde, at det andet spørgsmål besvares bekræftende, er det uforholdsmæssigt at tage stilling hertil.

Det fjerde og det femte spørgsmål

- 48 Med det fjerde og det femte spørgsmål, der skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 41 i forordning nr. 1346/2000 skal fortolkes således, at en kreditor i forbindelse med en insolvensbehandling kan anmelde en fordring uden formelt at angive, hvornår fordringen er opstået, såfremt lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område denne insolvensbehandling er indledt, tillader dette, og såfremt tidspunktet kan udledes af den dokumentation, der er omhandlet i nævnte artikel 41.
- 49 Det fremgår af anden og ottende betragtning til forordning nr. 1346/2000, at denne forordning har som mål, at grænseoverskridende insolvensbehandlinger kan afvikles rationelt og effektivt samt at forbedre effektiviteten heraf.
- 50 Som det navnlig fremgår af 21. betragtning til og artikel 39 i denne forordning, har forordningen til formål at sikre ligebehandling af kreditorer i EU og at fremme kreditorernes udøvelse af deres rettigheder.

- 51 Artikel 4, stk. 2, litra h), i forordning nr. 1346/2000 fastsætter et princip, hvorefter reglerne for anmeldelse, prøvelse og anerkendelse af fordringer bestemmes i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen indledes. Denne forordnings artikel 41, der er indeholdt i forordningens kapitel IV med overskriften »Underretning af kreditorer og anmeldelse af fordringer«, fastsætter imidlertid visse krav til oplysningerne ved anmeldelse af fordringer, der, således som generaladvokaten har anført i punkt 59 og 72 i forslaget til afgørelse, skal anses for at udgøre de maksimumsstandarder med hensyn til oplysninger ved anmeldelse af fordringer, som i medfør af en national lovgivning kan pålægges de kreditorer, der har deres sædvanlige opholdssted, deres bopæl eller deres hjemsted i en anden medlemsstat end den, på hvis område insolvensbehandlingen er indledt.
- 52 Blandt disse krav fastsætter artikel 41 bl.a., at kreditorerne sender kopi af eventuel dokumentation og anfører, hvornår fordringen er opstået.
- 53 Som det er anført i nærværende doms præmis 51, bemærkes desuden, at reglerne for anmeldelse, prøvelse og anerkendelse af fordringer i overensstemmelse med princippet i artikel 4, stk. 2, litra h), i forordning nr. 1346/2000 fortsat bestemmes i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor insolvensbehandlingen indledes.
- 54 Det følger af ovenstående betragtninger, at artikel 41 i forordning nr. 1346/2000 ikke skal gøres til genstand for en fortolkning, der bevirker, at en anmeldelse af en fordring afvises som følge af, at anmeldelsen af den pågældende fordring ikke indeholder en af de angivelser, der er omhandlet i nævnte artikel 41, såfremt denne angivelse ikke er et krav i medfør af lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område insolvensbehandlingen er indledt, og såfremt nævnte angivelse uden større vanskelighed kan udledes af den dokumentation, der er omhandlet i nævnte artikel 41, hvilket det tilkommer den kompetente myndighed, som har til opgave at prøve fordringerne, at vurdere.
- 55 På denne baggrund skal det fjerde og det femte spørgsmål besvares med, at artikel 41 i forordning nr. 1346/2000 skal fortolkes således, at en kreditor i forbindelse med en insolvensbehandling kan anmelde en fordring uden formelt at angive, hvornår fordringen er opstået, såfremt lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område denne insolvensbehandling er indledt, ikke fastsætter et krav om at angive tidspunktet herfor, og såfremt dette tidspunkt uden større vanskelighed kan udledes af den dokumentation, der er omhandlet i nævnte artikel 41, hvilket det tilkommer den kompetente myndighed, som har til opgave at prøve fordringerne, at vurdere.

Sagsomkostninger

- 56 Da sagen i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

- 1) **Artikel 1, stk. 2, litra b), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område skal fortolkes således, at et søgsmål om anerkendelse af en fordring med henblik på registrering af denne i forbindelse med en insolvensbehandling som den i hovedsagen omhandlede er udelukket fra denne forordnings anvendelsesområde.**

- 2) Artikel 29, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at bestemmelsen ikke finder anvendelse, heller ikke analogt, på et søgsmål som det i hovedsagen omhandlede, der er udelukket fra denne forordnings anvendelsesområde, men er omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 1346/2000.
- 3) Artikel 41 i Rådets forordning (EF) nr. 1346/2000 af 29. maj 2000 om insolvensbehandling skal fortolkes således, at en kreditor i forbindelse med en insolvensbehandling kan anmelde en fordring uden formelt at angive, hvornår fordringen er opstået, såfremt lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område denne insolvensbehandling er indledt, ikke fastsætter et krav om at angive tidspunktet herfor, og såfremt dette tidspunkt uden større vanskelighed kan udledes af den dokumentation, der er omhandlet i nævnte artikel 41, hvilket det tilkommer den kompetente myndighed, som har til opgave at prøve fordringerne, at vurdere.

Underskrifter